

Pegasus-silta oli Normandian maihinnousun ensimmäinen sillanpääasema. Aamuyöllä 6.6.1944 brittiläinen kommando-osasto maj John Howardin johdolla otti sillan haltuunsa liitokoneilla suoritetussa maihinlaskuoperaatiossa. Alkuperäinen liitokone ja Pegasus-nostosilta olivat esillä viereisessä sotamuseossa. Kuvan silta on alkuperäisen sillan nykytarpeisiin suurennettu kopio.

Lukijamatkalla Normandiassa

Teksti : Matti Salonen, Kuvat: Matti Toivonen

Pirkanmaalainen maanpuolustusväki on ottanut suurella myönteisyydellä vastaan Pirkan Viestin lukijamatkat. 12.-17.9. toteutetulle Normandian-matkalle osallistui 33 maanpuolustuksen ystävää. Hyvin toteutettu matka sisälsi lennot Pariisiin kautta, asialliset hotellit ja puolihoitoon kuuluvat laadukkaat ateriat. Omaa rahaa kului poikkeuksellisen vähän.

Tunnelma oli ylellinen linja-auton kiidätessä meitä päivittäin ovelta ovelle aina uuteen hotelliin ja uusiin nähtävyyksiin. Ranskalainen chauffeur'mme Marc odotti joka aamu auton luona valmiina auttamaan matkatavaramme linjurin tavaratilaan.

Saint Mere-Eglise oli koitua kohtaloksi amerikkalaiselle 82:lle laskuvarjodivisioonalle, joka pudotettiin noin 20 km maalialueensa ohi. John Steelin laskuvarjo takertui kyläkirkon kattoon. Ankaran taistelun jäljet ovat edelleen nähtävissä kirkkoaukiolla, jota luonnollista kokoa oleva John-nukke edelleen katselee. Johnin huono onni kääntyi, sillä hän selvisi sodasta hengissä.

Parasta matkassa oli evl **Ilmari Hakalan** asiantunteva ja perusteellinen opastus. Matkan edetessä pitkin Ranskan maaseutukylä tai vuoroon vanhoja kulttuurikaupunkeja, Ilmarin tarinat osuivat historian hetkiin reitin kulloisessakin kohteessa. Viime sotien lomassa saimme seurata jopa Napoleonin jalanjalkia siellä, missä meidän reittimme milloinkin kohtasivat. Ranskassa vanhojen rakennusten arvostus näkyi kauniissa pikku kylissä, joissa edelleen asutaan keskiaikaisissa ruutukuvioisissa taloissa, joista suurin osa oli rakennettu jo ennen Napoleonin aikaa.

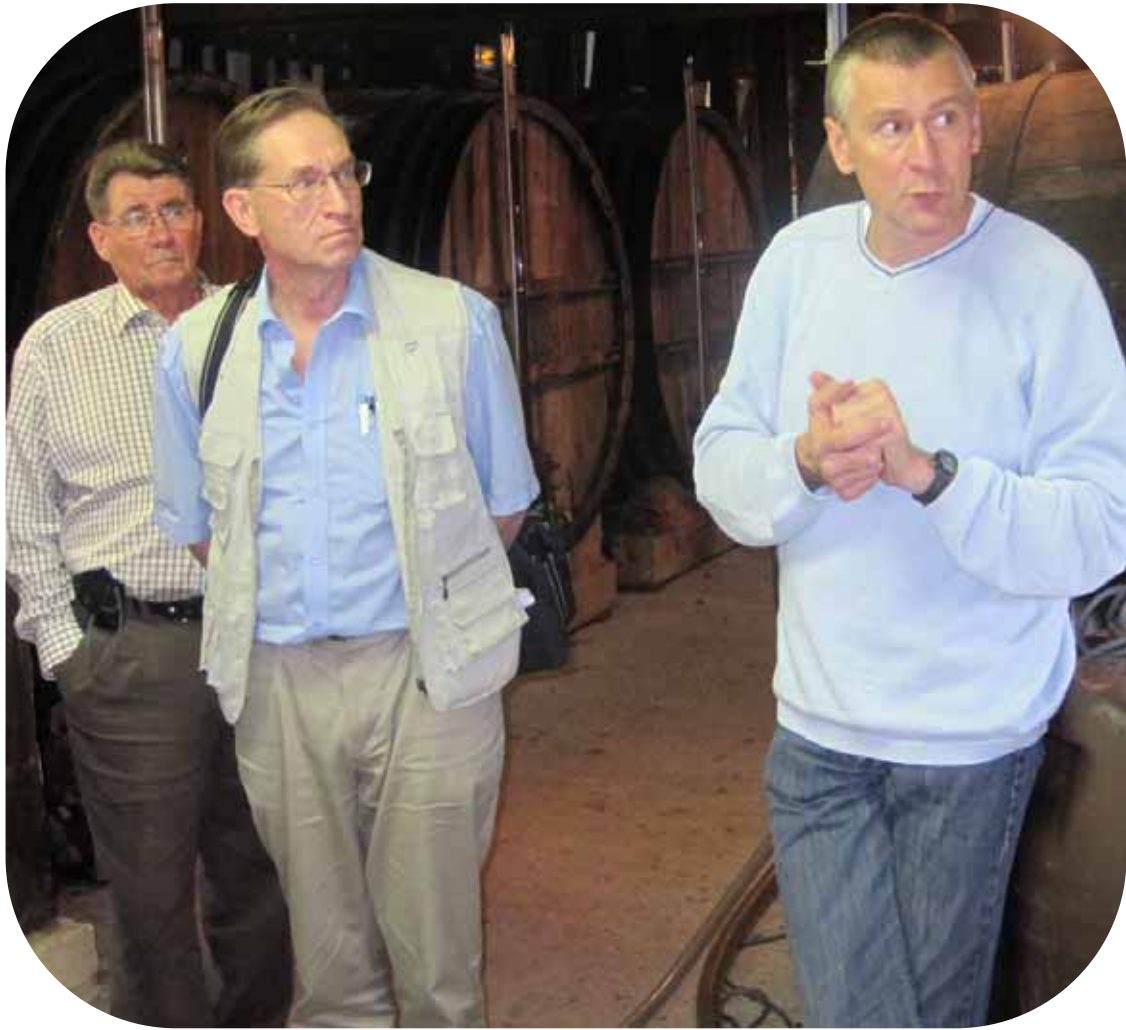
Aamun varhaisina hetkinä 6.6.1944 alkanut liittoutuneiden maihinnousu, Operaatio Overlord oli kaikessa valtavuudessaan mykistävä operaatio. Ensimmäisinä maihinnousseiden miesten juoksu rantavedessä kohti hyvin varusteltuja puolustusasemia, vaati miehiltä käsittämätöntä päättäväisyyttä. Yllätyksestä toivuttuaan saksalaisten vastarinta koveni päivän päältä liittoutuneiden tappioiden vastaavasti kasvaessa. Pitkän sodan kuluttama Saksa ei kuitenkaan kyennyt vastaamaan liittoutuneiden materiaaliseen ylivoimaan.

Saksan sodanaikaisten merivoimien johtokeskus sijaitsi Calaisin kaupungin puistossa. Mako-johtokeskuksen mahtavat betonibunkkerit ovat edelleen täysin kunnossa ja kätkevät suojiinsa mielenkiintoisen museon. Vasemmalta takana Pertti Iivonen, edessä Ritva Mikkola, Anne Tyven, Jorma Penttilä seuraavina Ilmari ja Leena Hakala, Seija Iivonen ja Heli Laasanen.

Rakennettuaan Arromanches'n edustalle keinotekoisen sataman, koodinimeltään Mulberry eli silkkiäispuu, liittoutuneet pystyivät tuomaan maihin varusteita vuorokaudet ympäri. Tavaramäärät olivat ennen näkemättömiä. Tarvittiin sitten tykinammuksia tai maastoautoja, kaikkea tuotiin maihin miljoonittain. Maihinnousu vyöryi ylitsemme koskettavasti sotilashautausmailla. Liittoutuneiden joukkojen hautausmaalla St Laurent'ssa lepää n. 12.000 pääosin amerikkalaista nuorukaista. Läheinen saksalainen hautausmaa oli 21.222 kaatuneen viimeinen leposija.

Calvados-tislaamossa, "paratiisin portilla", alan miehet Timo Somma ja Matti Salonen seuraavat kiinnostuneina talon isännän esitystä Calvadosin valmistuksesta. Coeur de Lion nimisellä Calvados-tilalla oli vapaat maistajaiset, mutta matkaa piti siitä huolimatta jatkaa.

Cupole-tukikohdassa, Saint Omer'ssa, valmistettiin ja laukaistiin Englantiin V1 ja V2 raketteja. Kalliorinteeseen louhitussa luolassa riitti käytäviä monessa kerroksessa yhden keskussairaalan verran. Opastaulun ääressä matkanjohtaja evl Ilmari Hakala.

Evli **Ilmari Hakala** toimii asiantuntijana myös ensi kevään lukijamatkalla, joka 3.-10.4. 2010 suuntautuu risteilymatkana Välimerelle. Ms Kristina Regina vierailee Maltalla, Libyassa, Kreikassa, Albaniassa ja Kroatian Dubrovnikissa, josta lennämme kotiin.